

БЮЛЕТИН на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци

Брой 5/м. май 2026 г.

СППЗ представи
позиции пред МЗХ

[Прочети повече](#)

Позиция на НСХ
относно ЗЗК

[Прочети повече](#)

Липса на родни
суровини

[Прочети повече](#)

Най-голямото
огледало в Европа

[Прочети повече](#)

СППЗ участва в среща на МЗХ със сектор „Растениевъдство“

Министърът на земеделието и храните Пламен Абровски проведе среща с представители на сектор „Растениевъдство“ в Министерството на земеделието и храните, по време на която бяха обсъдени основните приоритети и предизвикателства пред сектора.

В рамките на срещата министър Абровски представи своя екип и заяви готовност за открит и конструктивен диалог с браншовите организации. По думите му доброто познаване на проблемите в земеделието е ключово условие за намирането на работещи и устойчиви решения.

От страна на Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци (СППЗ) в срещата участваха Председателят на УС, г-н Стойко Кировски и изп. директор на организацията, г-жа Антоанета Божинова. Те представиха основните проблеми пред консервната индустрия и депозираха официално писмо с конкретни предложения и анализ на ситуацията в сектора.

Сред основните теми, поставени от СППЗ, бяха високите търговски надценки в големите търговски вериги, които по данни на бранша достигат между 80% и 140% при част от консервните продукти. От организацията подчертаха, че това води до сериозно оскъпяване за крайния потребител и създава

силен натиск върху производителите и преработвателите.

Представителите на СППЗ изразиха сериозни опасения и относно невъзможността за актуализиране на доставните цени в условията на растящи производствени разходи и очаквано поскъпване на суровините през настоящия сезон. Беше обърнато внимание, че част от предприятията вече обмислят ограничаване или спиране на изкупуването на плодове и зеленчуци поради риск от работа на загуба. От страна на бранша беше поставена и необходимостта от целенасочено подпомагане на производителите на плодове и зеленчуци, които доставят продукция за преработка, с цел запазване на българското производство и устойчивостта на консервната индустрия.

В хода на дискусиата бяха обсъдени още теми, свързани с контрола върху вноса на плодове и зеленчуци, възможностите за по-гъвкаво прилагане на едnodневните трудови договори, напояването, достъпа до вода за земеделски нужди, както и необходимостта от създаване на Закон за браншовите организации.

Позиция на Националния съвет по храните относно промените в Закона за защита на конкуренцията

СППЗ заедно с още 12 браншови организации, членове на Националния съвет по храните, изразихме обща позиция по проекта за промени в Закона за защита на конкуренцията. Подкрепяме необходимостта от защита на по-слабите участници във веригата на доставки и ограничаването на нелоялните търговски практики, но смятаме, че част от предложените мерки надхвърлят разумните граници на държавна намеса в пазарните отношения.

Според нас редица от текстовете в проекта създават риск от ограничаване на конкуренцията, увеличаване на административната тежест и влошаване на инвестиционната среда. Вместо да доведат до по-ниски цени, тези промени могат да създадат предпоставки за допълнително поскъпване по веригата – както за производителите и преработвателите, така и за крайните потребители.

Сред основните ни притеснения са ограниченията върху промоционалните кампании и отстъпките над 20%, забраната за договаряне на ретроактивни обемни отстъпки, както и задължението за прилагане на еднакви надценки за продукти от една и съща категория. Считаме, че подобни ограничения ще намалят гъвкавостта на бизнеса и ще ограничат пазарните механизми.

Обръщаме внимание и на сериозния риск от правна несигурност. Част от ключовите елементи на бъдещата регулация се предвижда да бъдат уреждани с наредба, без достатъчно ясни дефиниции и критерии. Това създава предпоставки за субективно тълкуване и непредвидимост за стопанските оператори.

Особени тревоги будят и административни изисквания – регистър за проследимост, докладване на цени и сделки и задължения за съхраняване на значителен обем документация. По наше мнение подобна тежест ще затрудни най-сериозно малките и средните предприятия в сектора.

Сериозни резерви имаме и по отношение на предложението за въвеждане на понятието „съвместно господстващо положение“. Смятаме, че липсата на ясни критерии за понятия като „разумна норма на печалба“ и „прекомерно висока цена“ създава риск от субективно прилагане на закона. Възможно е нормално пазарно поведение и сходна реакция на еднакви икономически условия да бъдат тълкувани като координация между независими участници.

Настояваме за ясно разграничение между реална координация и естествено пазарно поведение, както и за съобразяване със спецификите на организациите на производители и кооперациите, действащи съгласно европейското законодателство.

Ще продължим активно да защитаваме интересите на предприятията от сектора на преработката на плодове и зеленчуци и да участваме конструктивно в диалога по предстоящите законодателни промени.

Българският вкус ще бъде представен на Warsaw Food Ехро

През последните десетилетия Полша се утвърди като една от най-успешните икономики в Европа. Според последни данни икономиката на страната вече надхвърля 1 трилион долара, а устойчивият растеж, модернизацията на индустрията и силното вътрешно потребление я превръщат в един от най-перспективните пазари в Европейския съюз.

Именно в тази динамична икономическа среда, от 9 до 11 юни българският сектор на преработените плодове и зеленчуци ще се представи на международното изложение Warsaw Food Ехро във Варшава. На щанд Е4.16 в зала Е посетителите ще могат да се запознаят с богатото разнообразие от български консервирани плодове и зеленчуци, традиционни рецепти и съвременни продукти с висока добавена стойност.

Участието в изложението идва в особено подходящ момент. Полша не само е сред най-бързо развиващите се европейски икономики, но и важен търговски и логистичен център за региона на Централна и Източна Европа.

Разширяващият се пазар, нарастващите доходи и силният интерес към качествени хранителни продукти създават благоприятни условия за развитие на нови партньорства и увеличаване на износа на българска продукция.

Warsaw Food Ехро е сред водещите международни изложения за хранително-вкусовата индустрия в региона и събира производители, дистрибутори, търговски вериги и представители на HoReCa сектора от десетки държави. Форумът предоставя отлична възможност за създаване на нови бизнес контакти, обмен на опит и представяне на конкурентните предимства на българските производители.

Очакваме с интерес срещите и сме уверени, че българските преработени плодове и зеленчуци ще привлекат вниманието на международната аудитория със своето качество, традиции и автентичен вкус.

Преработвател: Все по-трудно намираме български суровини за сладка и конфитюри

Обсъжданите от държавата мерки за контрол върху цените на основни стоки ще имат ограничен ефект, ако се базират на тавани и административни ограничения вместо на структурни промени в пазара. Мониторингът върху цените може да ограничи нелоялни практики, но не решава проблема с високите надценки по веригата на доставки. Климатичните шокове и свиващото се местно производство допълнително засилват ценовия натиск в България и увеличават зависимостта от внос, каза Георги Жеков, управляващ съдружник в "ЦИМА 99", в предаването "Бизнес старт" по Bloomberg TV Bulgaria с водещ Христо Николов.

По думите на Жеков част от законодателните промени, които се обсъждат в парламента – включително в Закона за защита на потребителите и Закона за защита на конкуренцията – имат логика, когато става дума за наблюдение на пазара, но не и когато целят директна намеса в цените.

„Всички мерки, които са свързани с наблюдение и мониторинг на цените, са добри, защото позволяват да се ограничат нелоялни практики“, каза Жеков, но подчерта, че тавани и административни ограничения не работят в условия на пазарна икономика.

По думите на госта подобни инструменти

създават краткосрочно облекчение, но не решават основния проблем – структурата на пазара и веригата на доставки.

Ценовият натиск идва от структурата на пазара

Жеков посочва, че част от обществените притеснения за високите цени са оправдани, особено заради големите разлики между производствените и крайните цени.

„Има случаи, в които надценките между производителя и крайния потребител са много сериозни“, каза той.

По думите на Жеков обаче решенията не трябва да бъдат административни, а да стъпват на диалог между участниците на пазара. Той заяви, че разговорите между търговските вериги и държавата са подходящ инструмент от ценови ограничения.

„Диалогът е основният инструмент, с който трябва да се работи“, заявява Жеков, като допълва, че краткосрочни мерки като регулиране на цени са „лепенка“, която не лекува проблема.

Българското производство под натиск

По думите на госта един от най-сериозните структурни проблеми е свързан с намаляващото местно производство. Това води до по-високи цени и по-голяма зависимост от внос.

Когато производството намалява, цените естествено се повишават, посочва Жеков, като добавя, че това се отразява и на преработвателната индустрия.

Той отбелязва, че българските суровини

стават все по-трудни за намиране и компаниите са принудени да увеличават вноса. „Това не е добра новина, а по-скоро тревожна тенденция“.

Жеков климатичните промени допълнително усложняват ситуацията, като влияят пряко върху реколтите и ценовата динамика при плодове и зеленчуци, казва още Жеков.

Климатът и пазарът диктуват цените

Жеков посочва, че при плодове като череши и вишни ценовите колебания са силно зависими от климатични фактори, а не от класическа инфлация.

„Когато няма достатъчно производство, цената се вдига рязко нагоре“, каза той.

Жеков посочи, че компанията му е била принудена да ограничи някои продуктови линии заради високите цени и слабата наличност на суровини.

Нужна е дългосрочна стратегия

Жеков е категоричен, че най-големият дефицит в сектора е липсата на национална стратегия за развитие на агропроизводството.

По думите на госта краткосрочните мерки като субсидии или ценови ограничения могат да дадат временно облекчение, но не решават структурния проблем.

„Това е като да запустиш пробит кораб с тапи – когато ги махнеш водата отново ще влезе“, каза Жеков.

Той подчерта, че фокусът трябва да бъде върху развитие на местното производство, по-добра проследимост на храните и стимулиране на българските продукти на пазара.

„Трябва да направим така, че българската продукция да бъде разпознаваема и предпочитана“, каза още Жеков.

ПОРЕДИЦА: Пазарът на труда в сектор „Консерви“

Брой 1: Сектор с традиции, изправен пред нова реалност

Тази публикация поставя началото на поредица, посветена на състоянието и предизвикателствата пред пазара на труда в сектор „консерви“. Тя стъпва на задълбочен анализ, изготвен от Българска стопанска камара, базиран не само на данни, но и на реални срещи с хората „на терен“ – собственици, мениджъри, технолози и работници в предприятия за преработка на плодове и зеленчуци в различни региони на страната.

Още в първите разговори ясно се откроява усещането за противоречие. От една страна, секторът носи в себе си десетилетия натрупан опит, стабилни традиции и доказан експортен потенциал. От друга – бъдещето му изглежда несигурно, ако не бъдат намерени решения на един все по-остър проблем: липсата на хора.

Консервната промишленост в България никога не е била просто индустрия. В много региони тя е била гръбнак на местната икономика – място, където поколения са работили, учили са се и са изграждали професионална идентичност. Днес в част от тези предприятия все още могат да се срещнат хора, чиито родители и дори баби и дядовци са работили на същото място.

Но тази приемственост започва да се прекъсва. „Имаме знание, което няма как да бъде записано в учебник – то се предава от човек на човек. Проблемът е, че вече няма на кого да го предадем“, споделя технолог с дългогодишен опит.

Секторът сам по себе си е изключително разнообразен. В рамките на едно и също понятие „консервна промишленост“

съжителстват малки семейни предприятия, където собственикът участва пряко във всеки етап от производството, и големи компании с международно присъствие, модерни линии и строги стандарти. Тази разнородност не е просто икономическа – тя определя и начина, по който се възприемат проблемите. За едни предприятия основното предизвикателство е сезонността и липсата на работници в пиковите моменти. За други – намирането на висококвалифицирани специалисти, способни да работят с модерни технологии.

Географията допълнително усложнява картината. В райони с обезлюдяване предприятията буквално се борят за оцеляване на работната си сила. „Работят предимно възрастни хора. Младите ги няма – или са в София, или в чужбина“, казва управител на предприятие в малък град.

И въпреки това, има и различни примери. Там, където предприятията са успели да изградят стабилна връзка с местната общност, да осигурят сигурност и предвидимост, картината изглежда различно. „Хората искат сигурност. Когато я получат, остават“, отбелязва директор на по-голямо предприятие.

Секторът днес е изправен пред преход, в който традициите и натрупаният опит трябва да се адаптират - тема, която ще продължим да разглеждаме и в следващите публикации от поредицата.

ПРЕДИМСТВА на Арбитражния съд

- ✓ Арбитражът е по-бърз, по-евтин и конфиденциален
- ✓ Производството е едноинстанционно
- ✓ Подлежи на съдебен контрол от Върховния касационен съд
- ✓ Страните избират арбитражите и процедурата
- ✓ Арбитражното решение може лесно да бъде изпълнено в чужбина

КОМПЕТЕНТНОСТ на Арбитражния съд

Арбитражният съд при БСК е независима правораздавателна институция, която разглежда и решава граждански и търговски спорове в рамките на разрешената от ГПК компетентност, включително и:

- спорове по интелектуална собственост,
- спорове за полъване на празноти в договор или приспособяването му към нови обстоятелства.

АС при БСК посредничи при разрешаване на спорове, които са възникнали или могат да възникнат между страните.

Извън компетентността на арбитражния съд са споровете:

- за вещни права или владение върху недвижим имот,
- за издръжка,
- трудови спорове,
- по които една страна е потребител.

Направете интелигентния избор!

ул. Чаталджа 76, ет. 1
София 1527

+359 2 932 09 17
+359 988 961 100

arbiter@bia-bg.com

arbitration.bia-bg.com

BIA.Arbitration

АРБИТРАЖЕН СЪД
Българска стопанска камара

Съвременният свят отдавна е открил предимствата на извънсъдебното решаване на спорове. То е алтернатива на държавното правосъдие, което навсякъде по света е по-тромаво и по-скъпо.

Благодарение на своя авторитет, дългогодишен опит и професионализъм Арбитражният съд при БСК се е утвърдил като уважавана институция за доброволно извънсъдебно решаване на имуществени спорове.

"КОШНИЦА С ГРИЖА". Правителството и веригите с обща инициатива за по-евтини храни

Правителството на Румен Радев, заедно с големите търговски вериги и по-малки магазини, ще инициира следващата седмица кампанията "Кошница с грижа". Чрез нея до потребителите ще стигат основни храни с отстъпки в цената. В четвъртък аграрният министър Пламен Абровски потвърди, че отстъпките за тези продукти ще бъдат над 10%. На въпрос дали отстъпките ще стигат 30 на сто, той помоли журналистите да изчакат до следващата седмица.

Земеделският министър лансира и създаването на онлайн платформа на сайта на Министерството на земеделието, която да свързва местни магазини с български фермери от същия район.

Какво ще има в "кошницата с грижа"? Идеята бе загатната още преди седмица и от депутатата от "Прогресивна България" Явор Гечев. Тогава той посочи, че хипермаркетите са дали принципно съгласие.

"Всички вериги приеха да предложат те самите минимални пакети, касаещи малката потребителска кошница с максимално ниски надценки, за да може да гарантираме поне социалния пакет", каза Гечев.

Депутатът уточни, че в пакетите ще бъдат включени най-потребяваните стоки като мляко, месо, яйца, хляб, плодове, зеленчуци и др.

"Очакваме техните предложения по отношение на социалната отговорност на веригите поне с 6-месечни срокове на този етап", каза тогава Гечев.

От Сдружението за модерна търговия, което обединява водещите хипермаркети, посочиха, също вече казаха, че се готви

подобна инициатива.

"Всяка компания има собствена политика, социална програма, промоционални активности и на доброволен принцип, по покана на правителството, самостоятелно ще прецени дали и под каква форма да направи тези инициативи по-видими за потребителите", добавиха оттам.

Земеделският министър обяви още, че ще промени сайта на Министерството на земеделието, където ще бъде създадена специална допълнителна платформа, която да свързва местните магазини от дадена област с фермерите от същия регион.

Ако някой магазин в Кюстендил има нужда от 50 килограма череши, то той ще може да обяви това онлайн, а местните производители да му предложат количествата. След това магазинът ще може да отиде директно и да си натовари стоката, обясни Абровски. Така ще се намалят посредниците и ще се гарантират по-ниски цени. Министърът посочи, че най-дълга е веригата на реализация на стоките при малките магазини, затова и цените там са по-високи от тези в хипермаркетите.

Земеделският министър лансира и идея еднакъв тип продукти да имат разлика в надценката до 10% надценка. "Моята грижа като земеделски министър е да структурирам така нещата, че да има достатъчно българско производство, но и да няма внос, който допълнително да оскъпява стоките. Има по-евтини продукти от вносните, но те не са достатъчни".

Източник: www.bia-bg.com

Кой европейски град има площад, който се превръща в огледало след дъжд

Възможно ли е цял площад да се превърне в огледало само след един дъжд? В Европа има място, където това не е рядко явление, а част от магията на града. Когато водата покрие повърхността, отраженията създават гледка, която трудно се забравя. Къде се намира този необичаен площад?

Градът е Бордо, а мястото е площад „Биржа“ – Place de la Bourse. Важно е обаче да уточним нещо, за да не звучи историята като градска легенда. Самият ефект не идва само от дъжда, а най-вече от прочутото „Водно огледало“ – Miroir d’Eau, разположено точно срещу площада, край река Гарона. Когато тънък слой вода покрие повърхността, фасадите на старинните сгради се отразяват така ясно, че мястото наистина изглежда като огромно огледало. Официалният туристически сайт на Бордо посочва, че инсталацията се намира срещу Place de la Bourse и редува огледален ефект с изкуствена мъгла.

Точно тази гледка е превърнала площада в един от най-разпознаваемите символи на Бордо. От едната страна стои класическата архитектура на XVIII век, а от другата – съвременната водна инсталация, която не се опитва да засенчи историята, а я показва по нов начин. Получава се рядък баланс между

стар градски пейзаж и модерна идея, която хората веднага разбират.

Miroir d’Eau не е обикновен фонтан и не е декоративно езеро. Това е много плитка водна площ, изградена така, че да покрива гранитната настилка с тънък слой вода. Инсталацията е проектирана от ландшафтния архитект Мишел Коражу и е известна с редуването на огледална повърхност и мъгла. Именно тази простота я прави толкова впечатляваща.

Когато водата е спокойна, тя не отвлеча вниманието от площада, а го удвоява. Сградите, небето и хората се появяват едновременно над и под линията на хоризонта. В слънчев ден ефектът е светъл и почти празничен, а вечер става още по-красив, защото осветените фасади се отразяват в тъмната повърхност. След дъжд усещането е още по-естествено – сякаш градът сам е създал огледалото си.

Най-интересното е, че мястото постоянно се променя. В един момент виждате почти съвършено отражение, в следващия върху водата се появява мъгла, а след това хората минават през нея, снимат се или просто се разхождат боси през лятото. Затова площадът не е красив само като архитектура. Той е красив и като преживяване, защото ви кара да спрете за няколко минути и да гледате как градът сменя настроението си.

Най-хубавото време за посещение е рано сутрин, привечер или след дъжд, когато светлината не е прекалено силна и отраженията се виждат по-ясно.

Източник: www.actualno.com